

- ✓ حکم‌فن در دولت: از دولت الکترونیک تا حکم‌فن | ص ۱۶
- ✓ چشم‌انداز امنیت منطقه‌ای در پرتو هژمونی طلبی رژیم صهیونیستی | ص ۲۲
- ✓ هند بر سر یک دو راهی سرنوشت‌ساز قرار گرفته است | ص ۲۵
- ✓ شایسته سالاری سیاسی؛ تجربه چین در گفتگو با دنیل ای. بل | ص ۲۸
- ✓ قسمت سوم «خرداد»: چالش‌های شکل‌گیری دولت ملی در ایران | ص ۴۴

رویداد و جلسات

- نشست تخصصی حکم فن | ۱۰
- نشست «دیپلماسی نخبگانی و جنگ» | ۱۲
- تنظیم‌گری فناوریانه | ۱۴
- نشست تخصصی حکم فن | ۱۶
- نشست تخصصی «تنظیم‌گری: بازی پنهان در میدان توسعه» | ۱۸

بین‌الملل

- شوک دوحه | ۲۲
- نقش مخرب رسانه‌های اجتماعی غربی در بی‌ثبات کردن جنوب جهان | ۲۴
- هند بر سر یک دوراهی سرنوشت‌ساز قرار گرفته است | ۲۵
- جبهه‌های نوین | ۲۶
- شایسته سالاری سیاسی | ۲۸

حضور در رسانه

- «ده سال تجربه» | ۳۲

انتشارات

- ابهام در تنظیم‌گری تاکسی اینترنتی پس از یک دهه فعالیت | ۳۴
- توسیدد در میانه جنگ ۱۲ روزه | ۳۵
- نبض افکار شیعیان عراق | ۳۶
- بانک مرکزی در گذر زمان | ۳۷
- بازگشت به بودجه یک مرحله‌ای | ۳۸
- انتشار شماره تابستان فصلنامه تخصصی مطالعات پارلمان | ۳۹
- نظام مشاوره سیاستی ایران | ۴۰
- تجربه‌نگاری حکمرانی پارلمانی | ۴۱

چند رسانه‌ای

- قسمت سوم «خرداد» | ۴۴
- قسمت چهارم «خرداد» | ۴۵
- نمی‌توان در مقابل کشتار جمعی سکوت کرد | ۴۶

المشروع: دكتور الم. الشريف

اندیشکده حکمرانی شریف

شاخص‌های حکمرانی کشور عزیزمان داشته‌است. در این میان موفقیت نسبی در طرح‌های متعدد نوآورانه سیاسی در سطوح عمومی و نخبگانی جامعه؛ نقش محوری در ارایه و تصویب چندین سند سیاسی، قانونی و مقرراتی ملی در شوراهای عالی، مجلس شورای اسلامی و نهادهای تنظیم‌گر ملی؛ پیش‌رانی چندین تحول ساختاری و نهادی؛ توسعه ارتباطات بین‌المللی نخبگانی و اندیشکده‌ای؛ و مجموعاً الگوسازی و الهام بخشی در توسعه و تکثیر نهادهای مشاوره سیاسی مدرن و نسل جدید اندیشکده‌های دانشگاهی در کشور از جمله اثرات راهبردی تشکیل این مجموعه بوده‌است.

اندیشکده حکمرانی شریف در ادامه سنت ورود دانشگاه صنعتی شریف به عرصه علوم اجتماعی- انسانی که از ابتدای دهه هشتاد شمسی آغاز شده بود، در سال ۱۳۹۴ به همت جمعی از اعضای هیأت علمی و دانش‌آموختگان دانشگاه و با محوریت مرحوم دکتر روستا آزاد و حمایت‌های دکتر سهراب‌پور روسای اسبق دانشگاه (بعنوان یک اندیشکده دانشگاهی مستقل) به شماره ثبت ۳۸۳۴۲ و با هدف ایجاد ارتباط بین دانشگاه و عرصه حکمرانی و سیاست‌گذاری عمومی کشور تشکیل گردید. با نگاهی کلی بر قریب هشت سال فعالیت این اندیشکده میتوان اذعان کرد که این نهاد سایر دانشگاه‌های برتر کشور و جهان، سعی در نهادینه سازی مشارکت فعال نخبگان در عرصه سیاست‌گذاری و ارتقای

انتشارات

رویداد و جلسات

محصولات و خدمات بین الملل

ترویج و اثربخشی سیاسی

تولیدات غیر مکتوب

اندیشکده حکمرانی شریف دریکنگاه

رویداد و جلسات

نشست تخصصی حکم فن

افقی نوین در حکمرانی فناورانه (فناوریهای حقوقی در حکمرانی)

■ دکتر محمد کاظمی فرد

(معاون و رئیس مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه)

چالش‌های عدم رغبت بخش خصوصی برای ورود به بازار حکم فن را می‌توان مواردی از قبیل نبود نهادهای تنظیم‌گر، عدم توسعه مدل‌های کسب و کار B2G، عدم جذابیت مالی، امنیت داده و حریم خصوصی، ریسک تحریم شدن برشمرد. همچنین باید گفت بیشتر خدمات بخش خصوصی تا به حال در حوزه B2C مطرح بوده است و شرکت‌هایی که توانایی حل مشکلات بخش عمومی را داشته و صاحب ایده و راهکار در این حوزه باشند بسیار کم هستند. ایجاد سازوکارهای غیربودجه‌ای، نظیر دسترسی به کلان داده‌های در اختیار حاکمیت و مجوز استفاد از ارزش افزوده آن، راهکاری مناسب برای ترغیب بخش خصوصی جهت ارائه خدمات B2G است.

■ نشست تخصصی «حکم فن؛ افقی نوین در حکمرانی فناورانه» (فناوریهای حقوقی در حکمرانی) با دکتر باقر انصاری، عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی؛ دکتر محمد کاظمی فرد، معاون و رئیس مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه و مهندس نفیسه حاتمی‌خواه، مدیر عامل شرکت کیهانشان آریا در اندیشکده حکمرانی شریف برگزار شد.

■ دکتر باقر انصاری

(عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی)

علم حقوق با فناوری در سه ساحت حمایت از فناوری، قاعده‌مند نمودن توسعه فناوری و کاربرد فناوری تلاقی داشته است. کاربرد فناوری در حقوق در چهار حوزه قانونگذاری، اجرای قوانین، قضاوت و بازار خدمات حقوقی صورت گرفته است. یکی از راهکارهای مؤثر در اعتمادسازی میان بخش عمومی و خصوصی، تنظیم‌گری‌های قراردادی (Regulation by Contract) است.

حکم فن
افقی نوین
در حکمرانی
فناورانه

**فناوری های حقوقی
در حکمرانی**

یکشنبه ۲۳ شهریور ماه
ساعت ۱۵:۳۰

اندیشکده حکمرانی شریف،
سالن مرحوم دکتر روستا آزاد

محمد کاظمی فرد
معاون فقه قضایی و رئیس
مرکز آثار و فناوری اطلاعات

باقر انصاری
عضو هیئت مدیره، اندیشکده
شهید بهشتی، آمل

نفیسه حاتمی خواه
مدیر عامل شرکت کیهان هوشان آریا

امین منصوراکبری
پژوهشگر اندیشکده حکمرانی شریف

■ **مهندس نفیسه حاتمی خواه**
(مدیر عامل شرکت کیهان هوشان آریا)

اگر حمایت های لازم از بخش خصوصی صورت نگیرد و شرکت های دانش بنیان نقطه اتکایی نداشته باشند، رغبتی جهت تعامل و همکاری با بخش عمومی نخواهند داشت.

پیشنهاد می شود که کارگروهی دائمی همراه با قدرت و اختیار کافی شکل گیرد که علاوه بر شنیدن صدای بخش خصوصی، زمینه را برای تعامل مؤثر با بخش عمومی ایجاد نماید و روابط را تسهیل نماید.

نشست «دیپلماسی نخبگانی و جنگ»

همراه با رونمایی از گزارش ویژه «خاموشی پدافند نخبگانی؛ ارزیابی دیپلماسی نخبگانی ایران در جنگ ۱۲ روزه»

تمرکز بر مستندسازی دانست و افزود ریشه مشکل، باور ضعیف به رسانه و کمبود سرمایه‌گذاری در این حوزه در داخل کشور است.

■ حسین جابری انصاری

(مدیر خبرگزاری جمهوری اسلامی و سخنگوی پیشین وزارت امور خارجه)

او با تأکید بر تفاوت جدی میان «واقعیت» و «تصویر از واقعیت»، گفت بحران تصویرسازی اکنون به داخل کشور نیز کشیده شده است. به باور او، باید از «خام‌فروشی خبر» عبور کرده و «تصویرسازی و روایت‌سازی» را محتوای اصلی عملیات رسانه‌ای قرار داد. انصاری تبلیغ مستقیم را آفت رسانه خواند و بر سرمایه‌گذاری روی «انسان‌رسانه‌ها» تأکید کرد و روایت‌گری اهالی غزه را نمونه‌ای موفق دانست. وی افزود ایران در گسترش نفوذ منطقه‌ای موفق اما در تثبیت آن به دلیل دولت‌زدگی رسانه‌ها و عدم استفاده از ظرفیت نخبگان و جامعه مدنی، ضعیف عمل کرده است.

■ نشست «دیپلماسی نخبگانی و جنگ» با حضور حمیدرضا آصفی و حسین جابری انصاری، سخنگویان پیشین وزارت امور خارجه، در اندیشکده حکمرانی شریف برگزار شد. در این نشست ضمن رونمایی از گزارش «خاموشی پدافند نخبگانی»، به بررسی ضعف ایران در تصویرسازی رسانه‌ای و راهکارهای مقابله با آن پرداخته شد.

■ حمیدرضا آصفی

(سخنگوی پیشین وزارت امور خارجه)

دیپلماسی نخبگانی در فضای دشوار کنونی با گسترش پوپولیسم، دوقطبی‌شدن جهان و بحران اخلاقی مواجه است. او جنگ ۱۲ روزه را بیش از هر چیز یک «عملیات رسانه‌ای» دانست که ضعف ایران در فاصله میان واقعیت و تصویرسازی از آن را آشکار کرد. آصفی تأکید کرد که در این میدان نابرابر، عملکرد داخلی خوب بود اما نیازمند صبر و استمرار است. او راهکار برون‌رفت از این ضعف را حرکت به سوی حرفه‌ای‌سازی، ارسال پیام‌های غیرمستقیم و

دیپلماسی نخبگان و جنگ

همراه با رونمایی از گزارش

ارزیابی عمومی دیپلماسی نخبگان ایران

در جنگ ۱۲ روزه

حمیدرضا آصفی

سخنگوی پیشین وزارت امور خارجه

حسین جابری انصاری

سخنگوی پیشین وزارت امور خارجه

علی صالحیان (دبیر نشست)

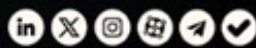
پژوهشگر ارشد اندیشکده حکمرانی شریف

مقر ویدئو المثلل
اندیشکده حکمرانی شریف
International Department

اندیشکده حکمرانی شریف

www.gptt.ir

سه شنبه ۱ مهر | ساعت ۱۴

اندیشکده حکمرانی شریف، سالن همایش‌های دکتر رضاروستا آزاد

تنظیم‌گری فناوریانه

پایان عصر دولت‌های مداخله‌گر

- بخش خصوصی و مشارکت عمومی-خصوصی (public-private partnership):
بخش خصوصی به دلیل چابکی و تخصص می‌تواند در فناوریانه کردن کارکردهای حاکمیتی نقش جدی ایفا کند و مدل مشارکت عمومی-خصوصی راهکار مؤثری است.
- مانع اصلی: بروکراسی
ساختارهای سنگین اداری مانع ظهور ایده‌های نو و استفاده از فناوری‌های خلاقانه می‌شوند و توان بخش خصوصی را محدود می‌کنند.
- جمع‌بندی:
آینده حکمرانی در گرو فناوری‌های نوین، کاهش مداخلات مستقیم دولت و تقویت نقش بخش خصوصی است. متن کامل گزارش با اسکن کیو آر کد قابل مشاهده است.

■ در نمایشگاه الکامپ ۱۴۰۴، مهدی میرزائی، مدیر گروه تنظیم‌گری اندیشکده حکمرانی در نشستی تحت عنوان «به‌کارگیری فناوری‌های نوین در حکمرانی و تنظیم‌گری»، بر ضرورت تحول در کارکرد دولت و نقش فناوری در حکمرانی و تنظیم‌گری تأکید کرد. در ادامه گزیده‌هایی از مباحث مطرح شده در این نشست را می‌خوانید:

■ مهدی میرزائی

(مدیر گروه تنظیم‌گری اندیشکده)

- کاهش مداخلات دولت:
دولت‌ها از ارائه مستقیم کالا و خدمات فاصله گرفته و به سمت ابزارهای غیرمستقیم تنظیم‌گری حرکت کرده‌اند. امروز «حکمرانی با فاصله» جایگزین کنترل سلسله‌مراتبی شده و دولت نقش هدایتگر بازیگران متنوع را دارد.
- ضرورت فناوری در حکمرانی:
مسیر گذار از دولت آنالوگ به دیجیتال و اکنون به حکمرانی فناوریانه (GovTech) نشان می‌دهد که رگ‌تک‌ها مکمل هوشمندی برای افزایش کارآمدی تنظیم‌گری هستند.

نشست تخصصی

فناوری‌های نوین سیاست‌گذاری و تنظیم‌گری در جهت ارتقای بهره‌وری بخش عمومی

دکتر مازیار نوربخش
رئیس کمیسیون تحول، نوآوری
و بهره‌وری اتاق بازرگانی تهران

مهندس مهدی میرزانی
مدیر گروه تنظیم‌گری
اندیشکده حکمرانی شریف

یکشنبه، ۶ مهر
ساعت ۱۱:۴۵

سالن ۲۷ نمایشگاه بین‌المللی
تهران - پلویون دولت هوشمند

مهندس فرزاد نزاکی
رئیس گروه توسعه شبکه و نوآوری
سازمان ملی بهره‌وری ایران
دبیر نشست

نشست تخصصی حکم فن

افقی نوین در حکمرانی فناورانه (حکم فن در دولت: از دولت الکترونیک تا حکم فن)

عمومی مبتنی بر نیاز مردم طراحی و ارائه شوند. رشد زیست بوم حکم فن مستلزم شراکت استراتژیک میان دولت و بخش خصوصی است.

جناب آقای ابوالقاسم رجبی

(کارشناس فناوری اطلاعات و مدیریت فضای مجازی)

بانک جهانی مبدع GovTech بوده است و از آن به عنوان مرحله بعد دولت الکترونیک و دولت دیجیتال یاد می شود. روایت های مشابهی به موازات حکم فن (GovTech)، در ادبیات مطرح شده است؛ از قبیل دولت ناب (Lean-Government) و نسل چهارم صنعت. شاخص های ارزیابی، نه صرفاً ابزار سنجش، بلکه شیوه و چارچوبی خاص جهت طراحی و تعریف این اکوسیستم در کشورهای دیگر است. این شاخص ها در عین حال که صورت بندی قابل فهم موضوعات کمک می کنند، می توانند ابزاری جهت اعمال قدرت نیز باشند.

■ نشست تخصصی حکم فن؛ افقی نوین در حکمرانی فناورانه (حکم فن در دولت: از دولت الکترونیک تا حکم فن) توسط گروه نظام حکمرانی اندیشکده حکمرانی شریف و با حمایت معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری برگزار شد. در این نشست علاوه بر مرور تجربه جمهوری اسلامی ایران در مسیر دولت الکترونیک، ظرفیت ها و چالش های گذار به حکم فن مورد بحث قرار گرفت و همچنین ظرفیت های بخش خصوصی فعال در این عرصه و چالش های آن در تعامل با بخش عمومی بررسی شد.

مهندس جواد موحد

(معاون سابق توسعه شبکه ملی اطلاعات وزارت ارتباطات)

رشد دولت الکترونیک در کشور با توسعه درگاه های الکترونیک شروع شد؛ هر سازمان برای هر خدمت خود یک سامانه ایجاد نمود. دستگاه ها باید سامانه های خود را یکپارچه نموده و امکان تعامل و تبادل میان سامانه های مختلف دولت ایجاد شود. همچنین می بایست خدمات

حُکم فن
افقی نوین
در حکمرانی
فناورانه

حکم فن در دولت
از دولت الکترونیک تا حکم فن

سه شنبه ۸ مهرماه
 ساعت ۱۵:۳۰

اندیشکده حکمرانی شریف،
 سالن مرحوم دکتر روستا آزاد

جواد موجد
 معاون علمی و توسعه شبکه
 ملی اطلاعات وزارت ارتباطات

ابوالقاسم رحیمی
 کارشناس فناوری اطلاعات
 و حکمرانی فضای مجازی

میثاق جعفرزاده
 رئیس هیئت مدیره هلدینگ وصل

امین منصور اکبری
 پژوهشگر اندیشکده حکمرانی شریف

انسانیت محوریت دارد
 حکم فن محوریت دارد
 دولت محوریت دارد

■ **مهندس میثاق جعفرزاده**
 (رئیس هیئت مدیره هلدینگ وصل)

ما در مجموعه وصل، ارائه کننده درگاه GSB (تبادلات نهادهای دولتی با یکدیگر) و PGSB (تبادلات میان دولت و بخش خصوصی) هستیم. مالکیت داده‌های مرجع در اختیار دولت است و این دولت است که باید درباره‌ی رویکرد خود در قبال آن‌ها تصمیم بگیرد.

درباره تعامل دولت با بخش خصوصی، دو رویکرد کلان «شرقی» (تصدی‌گری حداکثری و ارائه‌ی مستقیم خدمات) و «غربی» (ایفای نقش تنظیم‌گری و سپردن ارائه خدمات به بخش خصوصی) وجود دارد. دولت ما، در میانه‌ی این دو رویکرد در نوسان است.

تنظیم‌گری

بازی پنهان در میدان توسعه

نشست تخصصی «تنظیم‌گری: بازی پنهان در میدان توسعه»

به همراه رونمایی، نقد و بررسی گزارش «تنظیم‌گری توسعه‌گرا: چگونه رگولاتورها به رونق اقتصادی کمک می‌کنند؟»

توسعه مقوله‌ای صرفاً اقتصادی نیست و تنظیم‌گری باید نیات گوناگون آن را در نظر بگیرد. حال آنکه ادبیات حکمرانی اجتماعی کم‌وضعیت است. برای موفقیت تنظیم‌گری، توسعه مولفه‌های پیشینی و پسینی مورد نیاز است. برای مثال، یکی از دلایل فروکاستن از اعتبار شورای رقابت، عدم توجه به دلالت‌های اجتماعی آن بود. تنظیم‌گر آینده علاوه بر تسلط بر فنون تنظیم‌گری باید بر دویایه‌ی هوش مصنوعی و داده‌محوری نیز متکی باشد.

■ دکتر فرشاد فاطمی

(عضو هیئت علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه صنعتی شریف)

اهداف تنظیم‌گران باید به صراحت روشن شود چرا که تعارض منافع میان سازمان‌های دولتی و دعوی تنظیم‌گر با آن‌ها یکی از موانع اصلی بر سر راه تنظیم‌گری توسعه‌گرا است. همه‌ی بار توسعه نباید بر دوش نهاد تنظیم‌گر بماند، بلکه در این میان بازیگران دیگری هم دخیل هستند. تنظیم‌گری توسعه‌ای باید دارای شاخص و زمان‌مند باشد و نیز معین باشد که قرار است از جیب چه کسی خرج حمایت از صنایع نوپا شود. در صنعت خودرو باید به منطق اقتصادی بازگردیم چرا که خودمان این انحصار را ایجاد کردیم. باید جزو زنجیره‌ی خودروسازی دنیا قرار بگیریم.

■ نشست تخصصی «تنظیم‌گری: بازی پنهان در میدان توسعه» از سلسله جلسات حکمرانی در عمل به همت گروه تنظیم‌گری اندیشکده‌ی حکمرانی شریف با حضور دکتر مصطفی زمانیان، عضو هیئت علمی دانشکده حکمرانی دانشگاه تهران و رئیس سابق مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری، و دکتر فرشاد فاطمی، عضو هیئت علمی دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه صنعتی شریف، برگزار شد.

در آغاز این نشست، از گزارش جدید گروه تنظیم‌گری با عنوان «تنظیم‌گری توسعه‌گرا: چگونه رگولاتورها به رونق اقتصادی کمک می‌کنند؟» رونمایی شد و مهمانان دیدگاه‌های خود را در ارتباط با این موضوع مطرح کردند.

■ مصطفی زمانیان

(ریاست اسبق مرکز بررسی‌های ریاست جمهوری)

تنظیم‌گری در سه لایه قابل تحلیل است: (۱) تحلیل فرایندی (۲) تحلیل بخشی (۳) تحلیل زیست بوم. مورد سوم نشان‌دهنده‌ی بلوغ حکمرانی است و جایگاهش مقدم بر دو مورد قبل‌تر است.

تنظیم‌گری

بازی پنهان در میدان توسعه

به همراه رونمایی، نقد و بررسی گزارش «تنظیم‌گری توسعه‌گرا»
چگونه رگولاتورها به رونق اقتصادی کمک می‌کنند؟

دکتر فرشاد فاطمی

عضو هیئت علمی دانشکده اقتصاد
دانشگاه صنعتی شریف

دکتر مصطفی زمانیان

عضو هیئت علمی دانشکده حکمرانی دانشگاه تهران
رئیس سابق مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری

سید محمدرضا دادگستر

پژوهشگر ارشد اندیشکده حکمرانی شریف

دبیر نشست

یکشنبه، ۲۰ مهر، ساعت ۱۵

اندیشکده حکمرانی شریف

سالن مرحوم دکتر روستا آزاد

بين الملل

شوگ دوحه

چشم‌انداز امنیت منطقه‌ای در پرتو هژمونی طلبی رژیم صهیونیستی

سابقه حملات، ایران را تهدید آشکارتری می‌دانند.

■ حسین باغچی

(رئیس موسسه روابط خارجی ترکیه)

کشورهای اسلامی به دلیل تضاد منافع، چالش‌های رهبری و وابستگی حیاتی به آمریکا، توانایی ایجاد یک ائتلاف امنیتی مؤثر علیه اسرائیل را ندارند و جایگزینی برای آمریکا نمی‌بینند.

■ محمد آمرسی

(رئیس بنیاد آمرسی انگلستان)

وابستگی نظامی شورای همکاری به آمریکا یک ضعف است. او ضمن اشاره به اینکه پایگاه‌های نظامی قانوناً خاک آمریکا محسوب می‌شوند، حمله دقیق ایران به العدید را عامل آتش‌بس فوری دانست و پیشنهاد یک پیمان عدم تجاوز منطقه‌ای را مطرح کرد.

■ شصت و سومین نشست «ارائه بین‌المللی حکمرانی - IGT۶۳» با عنوان نشست «شوگ دوحه: چشم‌انداز امنیت منطقه‌ای در پرتو هژمونی طلبی رژیم صهیونیستی» با طرح محورهای زیر برگزار شد.

■ رشید المهند

(محقق مرکز تحقیقات سیاسی بین‌المللی دوحه)

بی‌اعتمادی میان ایران و شورای همکاری خلیج فارس به دلیل گروه‌های نیابتی و حمله ایران به پایگاه آمریکایی در قطر (که حمله به خاک قطر تلقی شد) وجود دارد. اما تهاجم اخیر اسرائیل به قطر، فرصتی برای بازبینی در این بی‌اعتمادی و تجدیدنظر در روابط امنیتی با آمریکاست.

■ بدر السیف

(رئیس مؤسسه السیف و استاد دانشگاه کویت و تحلیلگر غیرمقیم اندیشکده چتیم‌هاوس انگلستان)

اسرائیل با خشونت به دنبال هژمونی است، اما کشورهای خلیج فارس به دلیل نزدیکی جغرافیایی و

DOHA SHOCK
Regional security prospect amidst Israel's hegemonic aggression

Ambassador Khaled Emara
Member of Egyptian Council for foreign relations
Former Ambassador and Assistant to the Foreign Minister of Egypt

Dr. Huseyin Bagci
Professor at METU
the president of the Foreign Policy Institute, Ankara, Turkey

Dr. Mohamad Amersi
The founding president of the Amersi Foundation, UK

Dr. Bader Al-Saif
The founding president of Al-Saif Consulting
Assistant Professor at Kuwait University, Kuwait

Unal Ceviköz-
Representative of the Turkish Parliament and former Ambassador to Azerbaijan, Iraq and the United Kingdom, Turkey

Moderator
Dr. Seyed Emamian
Assistant Professor at Tehran Polytechnic University
Co-Founder of Governance and Policy Think Tank (GPTT)

Thursday, September 18, 2025
13:00-15:00 IST
13:30-15:30 Tehran Time (UTC+4:30)

Followed by a Q&A session

To register, please send your details to: int@gptt.ir

■ اوناال سویکز

(سفیر بازنشسته و عضو پیشین مجلس ترکیه)

بحران کنونی و احساس ناامنی مشترک می تواند اراده های جمعی برای ایجاد یک سیستم امنیت عمومی نوین در منطقه ایجاد کند.

■ خالد عماره

(عضو شورای روابط خارجی مصر و سفیر و معاون پیشین وزیر خارجه مصر)

در مقابل یک دشمن مشترک، کشورهای منطقه باید برای یک سیستم امنیتی مشترک گفتگو کنند. اعضای شورای همکاری توان دفاع مستقل ندارند و باید بدون تکیه بر آمریکا، روی توان دفاعی خود سرمایه گذاری کنند.

حمله به قطر
نقطه پایانی بر چتر امنیتی امریکا

Ambassador Khaled Emara
Member of Egyptian Council for foreign relations
Former Ambassador and Assistant to the Foreign Minister of Egypt

Dr. Huseyin Bagci
Professor at METU
the president of the Foreign Policy Institute, Ankara, Turkey

Dr. Mohamad Amersi
The founding president of the Amersi Foundation, UK

Dr. Bader Al-Saif
The founding president of Al-Saif Consulting
Assistant Professor at Kuwait University, Kuwait

Unal Ceviköz-
Representative of the Turkish Parliament and former Ambassador to Azerbaijan, Iraq and the United Kingdom, Turkey

Moderator
Dr. Seyed Emamian
Assistant Professor at Tehran Polytechnic University
Co-Founder of Governance and Policy Think Tank (GPTT)

Thursday, September 18, 2025
13:00-15:00 IST
13:30-15:30 Tehran Time (UTC+4:30)

Followed by a Q&A session

To register, please send your details to: int@gptt.ir

نقش مخرب رسانه‌های اجتماعی غربی در بی‌ثبات کردن جنوب جهان

■ بهره‌برداری از نارضایتی‌های اجتماعی برای بی‌ثبات‌سازی: این راهبرد، نارضایتی‌های واقعی داخلی و جنبش‌های جوانان (مانند نمونه‌های نپال و قزاقستان) را به ابزاری برای بی‌ثبات‌سازی ژئوپلیتیکی تبدیل می‌کند. روایت‌های ضدچینی یا ضدروسی به طور گسترده‌ای تقویت می‌شوند، در حالی که محتوای حامی همکاری‌های منطقه‌ای به صورت گزینشی سانسور یا محدود می‌گردد و بدین ترتیب اعتراضات داخلی در راستای اهداف خارجی هدایت می‌شود.

■ راهبردهای متقابل؛ اتحاد برای حاکمیت دیجیتال: هدف نهایی این جنگ ترکیبی، جلوگیری از شکل‌گیری یک نظم جهانی چندقطبی است. برای مقابله با این استعمار دیجیتال، کشورهای جنوب جهانی باید با یکدیگر همکاری کنند. راهکارهایی مانند ایجاد زیرساخت‌های دیجیتال مستقل، قانون‌گذاری برای محلی‌سازی داده‌ها، همکاری منطقه‌ای در حوزه امنیت سایبری از طریق اتحادیهایی چون بریکس و ایجاد رسانه‌های جایگزین برای مقابله با روایت‌های غربی ضروری است. متن کامل یادداشت با اسکن کیو آر کد قابل مشاهده است.

■ دکتر احمد مصطفی، رئیس مرکز مطالعات و ترجمه آسیا، در یادداشتی اختصاصی برای اندیشکده حکمرانی شریف، به تحلیل نقش پلتفرم‌های مجازی غربی و شرکت‌های چندملیتی به عنوان ابزارهای جنگ نرم علیه کشورهای جنوب جهانی پرداخته است. او معتقد است این ابزارها برای تضعیف اتحادهای نوظهور مانند بریکس و شانگهای و حفظ هژمونی غرب به کار گرفته می‌شوند.

■ دکتر احمد مصطفی
(رئیس مرکز مطالعات و ترجمه آسیا)

■ رسانه‌های اجتماعی به مثابه ابزار جنگ اطلاعاتی: پلتفرم‌هایی مانند فیسبوک، توئیتر و گوگل صرفاً ابزار ارتباطی نیستند، بلکه سلاح‌های اطلاعاتی هستند که الگوریتم‌هایشان محتوای تفرقه‌انگیز و ضد همگرایی منطقه‌ای را تقویت می‌کند. این پلتفرم‌ها با استفاده از شبکه‌های رباتی و حساب‌های جعلی، رفتارهای هماهنگ و غیرواقعی را برای ایجاد بی‌اعتمادی نسبت به همکاری با چین و روسیه در کشورهایی مانند میانمار و اندونزی سازماندهی می‌کنند.

هند بر سر یک دوراهی سرنوشت ساز قرار گرفته است

چین به دنبال رهبری مطلق در آسیاست و تمایلی به تقسیم این جایگاه ندارد؛ آمریکا نیز برای کاهش نرخ تورم و اهداف کوتاه‌مدت انتخاباتی، بیشتر خود را همسو با چین خواهد کرد تا هند.

در مواجهه با «اسنپ‌بک»، نه مقاومت مطلق درست است و نه تسلیم. بهترین راهبرد، دیپلماسی و اقناع قدرتهای جهانی است تا زمان خریدده شود و راهکارهای مناسب تدوین گردد.

ایران باید آمادگی نظامی خود را ارتقا دهد، نمایش توانایی‌های صلح‌آمیز هسته‌ای نیز می‌تواند به تقویت موقعیت ایران کمک کند.

■ در نشست «دگرگونی معادلات: هند، چین، و آمریکا در مثلث نوین تجاری» مطرح شد:

رانجان ماتای (دبیرکل پیشین وزارت خارجه هند)
سپهبد ردی (رئیس پیشین سازمان اطلاعات دفاعی
هند)

توبی سایمون (رئیس و بنیان‌گذار بنیاد سینرجیا)

روابط هند و چین در حال بازتنظیم است، اما وابسته به رفتار پکن در مرزها و میزان همکاری آن با پاکستان و همسایگان خواهد بود. تا زمان حل شدن دغدغه‌های امنیتی هند، اتحاد راهبردی میان هند و چین پدید نخواهد آمد.

تحوالات ژئوپلیتیک امروز ترکیبی از رقابت، همکاری و فرصت طلبی است؛ کشورهای آسیایی میان هژمونی آمریکا و بلوک روسیه-هند-چین با یک دوگانگی راهبردی روبه‌رو هستند.

جبهه‌های نوین

پیمان عربستان - پاکستان و امنیت منطقه‌ای

■ دکتر عزیز الغشیان

(مدیر پژوهش در بنیاد تحقیقات ناظر خاورمیانه
(ORF-Middle East

■ نشست «جبهه‌های نوین: پیمان عربستان- پاکستان و امنیت منطقه‌ای» با طرح محورهای زیر برگزار شد:

■ سناتور مشاهد حسین سید

(وزیر پیشین اطلاعات و رسانه‌های پاکستان)

جنگ ۱۲ روزه ایران-اسرائیل آسیب‌پذیری منطقه در برابر تجاوزات نظامی اسرائیل را آشکار کرد. روابط با ایالات متحده نتوانست چتر امنیتی مطمئنی فراهم کند. این ناکامی‌ها فضایی برای عربستان فراهم کرد تا شراکت‌های امنیتی خود را متنوع سازد. این پیمان نماد تأکید عربستان بر خودمختاری در شکل‌دهی به معماری امنیتی‌اش است.

خاورمیانه در حال تجربه‌ی آشفتگی است و استانداردهای دوگانه غرب و حملات فریبکارانه اخیر اسرائیل به ایران و قطر، ناتوانی آمریکا حتی در حفاظت از متحدان خود را نمایان کرده است. پاکستان پس از مقابله با هند و حمایت از آرمان‌های اسلامی به عنوان شریک امنیتی معتبر شناخته می‌شود.

پیمان عربستان-پاکستان الگویی برای همکاری دفاعی گسترده‌تر اسلامی است که می‌تواند شامل کشورهای مانند ایران نیز بشود.

NEW FRONTLINES

Saudi-Pakistan Pact and Regional Security

Senator Mushahid Hussain Sayed
Former Minister of Information and
Broadcasting of Pakistan

Wednesday,
October 2025 ,1

Dr. Aziz Alghashian
Director of Research of
ORF-Middle East

4:30 PM Riyadh / 5:00 PM Tehran
/ 6:30 PM Karachi.

Amin Noorafkan
Senior Research Fellow at the
Governance and Policy Think Tank (GPTT)

GPTT
Governance
and Policy
Think Tank

POLITACT

International
Governance talks
IGT 6th 2025

ارائه بین‌المللی حکمرانی

شایسته‌سالاری سیاسی

تجربه چین در گفتگو با دنیل ای. بل

پاسخگویی بلندمدت: با اجرای دقیق برنامه‌های پنج‌ساله و ارزیابی عملکرد در حوزه‌های متنوع (از جمله مدیریت و رهبری جهانی در پایداری محیط زیست) تضمین می‌شود. نظم سیاسی چین در عمل با چالش‌هایی بنیادین روبه‌روست:

کمبود شفافیت در سطوح میانی و ابهام در جانشینی قدرت در این نظام سیاسی

امکان غلبه‌ی صلاحیت سازمانی بر فضیلت اخلاقی و دشوار بودن سنجش ویژگی‌های کیفی از جمله «فضیلت اخلاقی» در نسبت با مهارت‌های مدیریتی.

فساد در سطوح پایین و نیاز به آزادی بیان بیشتر برای بازتعریف معیارهای ترفیع و گفت‌وگو درباره‌ی اخلاق حکمرانی.

تنش تاریخی میان کنفوسیوسیسم اخلاق‌مدار و قانون‌گرایی، مسیر آینده‌ی حکمرانی چینی را مبهم می‌سازد.

■ در نشست با حضور دنیل ای. بل، استاد علوم سیاسی دانشگاه هنگ‌کنگ و نویسنده کتاب «مدل چین: شایسته‌سالاری سیاسی و محدودیت‌های دموکراسی»، نظم سیاسی چین با ایده ۳۰۰۰ ساله شایسته‌سالاری سیاسی (Political Meritocracy) تعریف شد:

انتخاب رهبرانی با فضیلت و توانایی بالاتر از حد متوسط.

این سیستم که پاسخی عملی به تز «پایان تاریخ» فوکویاما است، معیارها و مکانیسم‌های متفاوتی برای انتخاب مدیران و حکمرانی دارد:

تجربه طولانی: راهیابی به سطوح عالی مستلزم دهه‌ها تجربه سیاسی و کارنامه اثبات‌شده است؛ کاریزما و بلاغت غربی کم‌ارزش تلقی می‌شوند.

ارزیابی سه‌گانه: رهبران بر اساس هوش تحلیلی (IQ)، مهارت و هوش اجتماعی (EQ) و فضیلت (عدم فساد و ترجیح منافع عمومی بر منافع شخصی یا خانوادگی) ارزیابی می‌شوند.

Political Meritocracy

The Chinese Experience in Conversation with Daniel A. Bell

Dr. Daniel A. Bell

Guest Speaker

Professor and Chair of Political Theory,
Faculty of Law, The University of Hong Kong

Hasan Emaei

moderator

senior research fellow at the governance
and policy thinktank (GPTT)

Thursday, October 7, 2025

10:30am-12:00 (Tehran time) 15:00-16:30 (HKT)

survey.porsline.ir/s/1ChyEsmi

حضور در رسانه

«ده سال تجربه»

مکانیسم ماشه، خودیاری و بی‌اعتمادی به نهادهای بین‌المللی

■ علی صالحیان
(پژوهشگر اندیشکده)

■ علی صالحیان، پژوهشگر ارشد اندیشکده حکمرانی شریف در مصاحبه با «شبکه پرس تی وی» درباره فعال شدن مکانیسم ماشه، گفت:

هسته‌ای خودش حتی تا ساعات نهایی هم شب گذشته هم انجام داد. البته که از روزها قبل آمادگی برای فعال سازی مکانیسم ماشه در دستگاه‌های مختلف ایران ایجاد شده است. اروپا با این اقدام بار دیگر نشان داد که توانایی کنشگری مستقلی نسبت به خواست امریکا ندارد، لذا خودش را از بقیه تحولات ایران با این اقدام کنار گذاشت. ویدئوی کامل این گفتگو با اسکن کیو آر کد قابل مشاهده است.

ناکارآمدی سازوکارهای سازمان ملل و شورای امنیت پس از اتفاقات سالهای اخیر در مصادیق گوناگون از غزه تا برنامه صلح آمیز هسته‌ای ایران برای همه‌گان مشهود شده است. فرصت برجام با تمامی کاستی‌های احتمالی، پنجره فرصتی به دیپلماسی بود تا مسئله‌ای را حل نماید که غربی‌ها از آن استفاده نکردند. ایران تمام تلاش خود را با حسن نیت برای حل و رفع دغدغه جهان نسبت به برنامه صلح آمیز

انتشارات

ابهام در تنظیم‌گری تاکسی اینترنتی پس از یک دهه فعالیت

■ سید محمدرضا دادگستر
(پژوهشگر اندیشکده)

■ سید محمدرضا دادگستر، پژوهشگر اندیشکده حکمرانی شریف، در یادداشتی در خبرگزاری ایرنا، به بررسی چالش‌های تنظیم‌گری تاکسی‌های اینترنتی پس از یک دهه فعالیت پرداخته است. با ورود این زیست‌بوم به مرحله بلوغ، مصوبه اخیر کمیسیون عمران مجلس برای تغییر نهاد ناظر، مناقشات جدی بر سر آینده این صنعت را برانگیخته است.

■ افزایش هزینه‌ها در کنار نقاط قوت: وضع عوارض ترافیکی جدید، احتمالاً هزینه سفر را برای کاربران که به دلیل نبود حمل‌ونقل عمومی مناسب از این سرویس‌ها استفاده می‌کنند، افزایش خواهد داد. با این حال، مصوبه نقاط قوتی مانند اتصال به سامانه‌های قضایی برای احراز صلاحیت رانندگان جهت افزایش امنیت و ارائه مشوق برای حمل‌ونقل پاک را نیز در بر دارد.

■ پیشنهاد الگوی مطلوب تنظیم‌گری: الگوی بهینه نیازمند تغییر نگرش به سکوها به عنوان واسطه‌های فناورانه است، نه آژانس سنتی. مشارکت نهادهای حمل‌ونقل مشروط به عدم رقابت مستقیم آن‌ها در بازار، تقویت نظارت هوشمند مبتنی بر داده، بهبود خودتنظیم‌گری سکوها و فراهم‌سازی زمینه ورود بازیگران جدید از طریق سندباکس‌های تنظیم‌گری، چارچوب مطلوبی را برای آینده شکل می‌دهد.

■ متن کامل یادداشت با اسکن کیو آر کد قابل مشاهده است.

■ تغییر نهاد ناظر و تعارض منافع: بر اساس مصوبه جدید، مسئولیت صدور مجوز از اتحادیه کسب‌وکارهای مجازی به وزارت کشور و وزارت راه منتقل می‌شود. مهم‌ترین نقد به این طرح، تعارض منافع است؛ زیرا شهرداری‌ها (به عنوان زیرمجموعه وزارت کشور) با راه‌اندازی سرویس‌های رقیب، اصل «بی‌طرفی تنظیم‌گر» را نقض کرده و فضای رقابتی سالم را تهدید می‌کنند.

توسیدید در میانه جنگ ۱۲ روزه

نقشی کلیدی دارند. ترس وجودی اسرائیل از اقدامات ایران، باعث شد حمله نظامی مستقیم که پیش‌تر پرریسک تلقی می‌شد، عقلانی جلوه کند. این ادراکات خود محصول یک فرایند تاریخی بی‌رحم است که تصمیمات رهبران را در چارچوب مشخصی محدود می‌کند و با نقاط عطفی چون طوفان الاقصی و حمله به کنسولگری ایران، به سمت درگیری سوق داده شد.

■ اجتناب‌ناپذیری رویارویی مستقیم:

توسیدید معتقد بود اسپارت «مجبور» به جنگ شد. به همین ترتیب، ایران و اسرائیل در یک مسیر خصمانه قفل شده بودند که نتیجه آن رویارویی مستقیم بود. زمانی که فرایند خصمانه به نقطه غیرقابل بازگشت می‌رسد، تصمیمات رهبران تنها می‌تواند زمان درگیری را تغییر دهد، نه اصل آن را. این جنگ نتیجه نهایی یک رقابت استراتژیک طولانی بر سر هژمونی در خاورمیانه بود که وقوع آن دیر یا زود محتمل به نظر می‌رسید. متن کامل یادداشت با اسکن کیو آر کد قابل مشاهده است.

■ سیدامیر یحیوی
(پژوهشگر اندیشکده)

■ سیدامیر یحیوی، پژوهشگر گروه بین‌الملل اندیشکده حکمرانی شریف، در یادداشتی به تحلیل جنگ ۱۲ روزه ژوئن ۲۰۲۵ میان ایران و اسرائیل با الهام از منطق توسیدید، مورخ یونان باستان، پرداخته است.

■ علل اصلی جنگ در مقابل دستاویزهای ظاهری: توسیدید میان «علت حقیقی» جنگ (پروفاسیس) و «علت ظاهری» آن (آیتیا) تمایز قائل می‌شود. از این منظر، علت حقیقی جنگ اخیر، ترس فزاینده اسرائیل از قدرت‌گیری ایران (هسته‌ای، موشکی و نفوذ منطقه‌ای) بود که آن را به اقدام نظامی واداشت. ترورهای هدفمند و حملات موشکی، تنها دستاویزها و جرقه‌های ظاهری این نبرد بودند که ریشه در یک فرایند طولانی داشتند.

■ نقش ادراکات و بی‌رحمی فرایندهای تاریخی: بر اساس این تحلیل، ادراک تهدید و احساسات

نبض افکار شیعیان عراق

از آینده توازن قدرت تا تهدیدات اسرائیل و نقش ایران در معادلات منطقه

موضع مطلوب عراق؛ بی‌طرفی و اجتناب از درگیری؛ در مواجهه با تنش‌های منطقه‌ای، اکثریت پاسخ‌دهندگان (۴۱٪) معتقدند که عراق باید سیاست بی‌طرفی فعال را در پیش گرفته و از ورود مستقیم به منازعات اجتناب کند. از نظر آن‌ها، اولویت اصلی باید جلوگیری از تهدیدات امنیتی و اقتصادی بیشتری باشد که درگیری مستقیم می‌تواند برای کشور به همراه داشته باشد.

نگاه به آینده؛ تغییر موازنه جهانی و احتمال درگیری مجدد؛ جامعه شیعه عراق عمدتاً به تغییر موازنه قدرت جهانی به نفع قدرت‌های غیرغربی مانند چین و به زیان آمریکا باور دارد. با این حال، نگاه به آینده با نگرانی و احتیاط همراه است؛ به طوری که حدود ۷۰٪ از شرکت‌کنندگان، احتمال آغاز مجدد یک درگیری نظامی دیگر میان تهران و تل‌آویو را محتمل می‌دانند و فردای منطقه را با عدم قطعیت ارزیابی می‌کنند.

متن کامل گزارش با اسکن کیو آر کد قابل مشاهده است.

■ امیرحسین قلندری، محمدمامین حضرتی و مرتضی محمودی، پژوهشگران اندیشکده حکمرانی شریف، در گزارشی داده‌محور که در خبرگزاری ایرنا منتشر شده، به تحلیل ذهنیت سیاسی شیعیان عراق پس از تحولات اخیر منطقه پرداخته‌اند. این افکارسنجی که از زائران عراقی اربعین انجام شده، تصویری روشن از نگاه آن‌ها به تهدیدات، نقش عراق و آینده موازنه قدرت را ترسیم می‌کند.

تهدید اصلی؛ اقدامات غیرمستقیم اسرائیل؛ بر اساس این نظرسنجی، جامعه شیعه عراق اصلی‌ترین تهدید از سوی اسرائیل را نه حمله نظامی مستقیم (۲۲٪)، بلکه اقدامات غیرمستقیم و پنهان می‌دانند. حمایت از گروه‌های تروریستی و دامن زدن به تنش‌های قومی و مذهبی (با ۵۵٪) به عنوان بزرگترین خطر تلقی می‌شود که نشان‌دهنده نگرانی عمیق از بی‌ثباتی داخلی به عنوان ابزار فشار خارجی است.

بانک مرکزی در گذر زمان

از بانکدار دولت تا تنظیم‌گر عصر دیجیتال

■ همگرایی کارکردهای چندگانه برای ثبات اقتصادی: کارکردهای بانک مرکزی فراتر از سیاستگذاری پولی است و شامل نظارت بر بانک‌ها برای جلوگیری از ریسک سیستمی، ایفای نقش به عنوان «قرض‌دهنده نهایی» در بحران‌ها، مدیریت بدهی‌های عمومی دولت و تنظیم‌گری بازار ارز می‌شود. این وظایف در هم تنیده، با همگرایی خود از بحران‌های مالی بزرگ جلوگیری کرده و رفاه اقتصادی را تضمین می‌کنند.

■ نقش محوری در اقتصاد دیجیتال: در عصر حاضر، یکی از حیاتی‌ترین وظایف بانک مرکزی، نظارت و تنظیم‌گری بر «نظام پرداخت» است. این کارکرد که ستون فقرات اقتصاد دیجیتال مدرن محسوب می‌شود، با مدیریت تراکنش‌های الکترونیکی و سامانه‌های تسویه، زیرساخت لازم را برای اجرای مؤثر سیاست‌های پولی و نظارت بر شبکه بانکی فراهم می‌آورد. متن کامل گزارش با اسکن کیو آر کد قابل مشاهده است.

■ اندیشکده حکمرانی شریف در گزارشی به کوشش محمد جمور، محمد سلیمی بنی و سید امیرحسین موسوی با عنوان «بررسی سیر تطور و کارکردهای بانک مرکزی در ادبیات اقتصادی» به تحلیل تحول نقش این نهاد کلیدی از زمان تأسیس اولین بانک مرکزی در قرن هفدهم تا عصر دیجیتال پرداخته و آموزه‌هایی برای بانکداری مرکزی در ایران ارائه کرده است.

■ تحول تاریخی و اهداف بنیادین: بانک مرکزی از نقش اولیه خود به عنوان «بانکدار دولت» به نهادی مدرن با دو هدف اصلی تحول یافته است: ثبات پولی (کنترل تورم) و ثبات مالی (سلامت نظام بانکی). این گزارش تأکید می‌کند که دستیابی به این دو هدف، پیش‌نیاز اساسی برای تحقق رشد اقتصادی پایدار در هر کشوری است.

بازگشت به بودجه یک مرحله‌ای

گامی به سوی شفافیت و انضباط مالی

■ مهدی سرداری
(پژوهشگر اندیشکده)

موفقیت این اصلاحیه نیازمند رفع چالش‌های ساختاری است. نخست، باید حدود اختیارات مجلس در بررسی بودجه و مرز بین احکام بودجه‌ای و سیاست‌های دائمی به طور شفاف مشخص شود. دوم، تکلیف احکام تکرارشونده‌ای که هر سال در بودجه گنجانده می‌شوند باید از طریق تبدیل آنها به قوانین پایدار روشن گردد. سوم، زمان‌بندی فشرده فعلی برای بررسی لایحه، نیازمند بازنگری است تا از تصویب شتابزده جلوگیری شود.

■ دستاوردهای مورد انتظار؛ شفافیت و انضباط مالی: اجرای صحیح این قانون می‌تواند به سه دستاورد مهم منجر شود: پایان دادن به تکرار بی‌مورد احکام در بودجه، شفاف‌سازی نوع احکام قابل درج در سند بودجه، و بهینه‌سازی زمان‌بندی فرآیند بررسی. تحقق این اهداف، ضمن ارتقای کیفیت تصمیم‌گیری نمایندگان، به افزایش شفافیت، تقویت انضباط مالی و تسهیل برنامه‌ریزی‌های کلان اقتصادی در کشور کمک شایانی خواهد کرد. متن کامل یادداشت با اسکن کیو آر کد قابل مشاهده است.

■ مهدی سرداری، پژوهشگر مرکز مطالعات پارلمان اندیشکده حکمرانی شریف، در یادداشتی در خبرگزاری مهر، به تحلیل اصلاح ماده (۱۸۲) آیین‌نامه داخلی مجلس و بازگشت به فرآیند بودجه‌ریزی یک مرحله‌ای پرداخته است. این اصلاحیه در پاسخ به چالش‌های سازوکار دومرحله‌ای پیشین، با هدف افزایش شفافیت، انضباط مالی و تمرکز بر وظیفه اصلی مجلس یعنی نظارت بر دخل و خرج دولت صورت گرفته است:

■ چرایی اصلاح و بازگشت به رویکرد یک مرحله‌ای: تجربه دو سال اخیر نشان داد که فرآیند بودجه‌ریزی دومرحله‌ای، موجب طولانی‌شدن روند بررسی، تضعیف جامعیت تصمیم‌گیری و تداوم درج احکام غیربودجه‌ای شده بود. قانون جدید دولت را موظف می‌کند لایحه بودجه را صرفاً در قالب جداول منابع و مصارف ارائه کند و احکام دارای ماهیت دائمی را از طریق قوانین مستقل پیگیری نماید؛ رویکردی که با تجربه کشورهای توسعه‌یافته مانند بریتانیا و آمریکا هم‌راستا است.

■ چالش‌های کلیدی در مسیر اجرای قانون جدید:

انتشار شماره تابستان فصلنامه تخصصی مطالعات پارلمان

«تحقیق و تفحص» به دلیل موانع اجرایی و عدم پیگیری قضایی جدی، به عنوان چالش‌های کلیدی بررسی شده‌اند. پدیده «لابی» غیرشفاف و تورم قوانین مصلحتی نیز توانایی مجلس را تضعیف کرده‌اند.

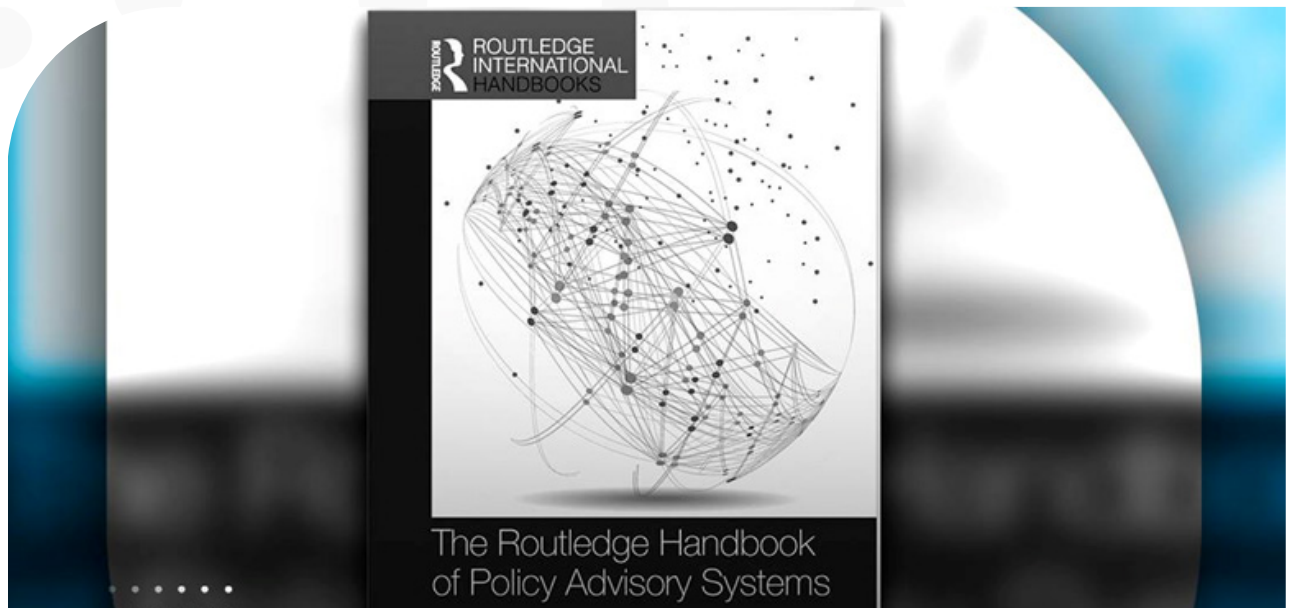
■ مسیرهای اصلاح؛ مشارکت، تربیت حکمران و فناوری: در مقابل این چالش‌ها، راهکارهایی چون «بودجه‌ریزی مشارکتی» برای افزایش عدالت، اصلاح نظام انتخاباتی برای تقویت وجهت نمایندگی، و به‌کارگیری ابزارهای هوشمند برای بهبود فرآیند قانون‌گذاری پیشنهاد شده است. همچنین با الهام از الگوهای ماندگاری چون رجایی و باهنر و بررسی تجارب کشورهای نظیر چین و ترکیه، بر ضرورت ایجاد سازوکارهای نهادی برای «تربیت حکمرانان سیاسی» شایسته و جلوگیری از پدیده «مدیران مقطعی» تأکید می‌شود. متن کامل این فصلنامه با اسکن کیو آر کد قابل مشاهده است.

■ فصلنامه «مطالعات پارلمان» اندیشکده حکمرانی شریف، در شماره دوم خود به واکاوی چندبعدی نهاد مجلس، از ریشه‌های تاریخی و اجتماعی قانون‌گذاری تا چالش‌های ساختاری کنونی و الگوهای نوین حکمرانی پارلمانی پرداخته است.

■ بحران اعتبار و گسست قانون از جامعه: این شماره با بازگشت به ریشه‌های تاریخی مجلس از دوران مشروطه، بر چالش بنیادین «زمینه اجتماعی قانون» تأکید می‌کند. بسیاری از قوانین، به دلیل اقتباس از الگوهای خارجی و عدم انطباق با واقعیت‌های اجتماعی ایران، فاقد اعتبار و کارایی لازم هستند. این گسست تاریخی، به نزاع‌های مستمر نهادی میان مجلس و دولت دامن زده و ذهنیت عمومی نسبت به کارآمدی کل نظام حکمرانی را مخدوش ساخته است.

کژکارکردی‌های نظارت و قانون‌گذاری: این فصلنامه به تحلیل انتقادی سازوکارهای داخلی مجلس می‌پردازد. نقش پرمناقشه «کمیسیون تلفیق» در فرآیند بودجه‌ریزی که گاهی فراتر از اختیارات خود عمل می‌کند، و ناکارآمدی ابزار نظارتی

نظام مشاوره سیاستی ایران

محافظه کار و دولت زده

این فصل با مرور تاریخچه تطورات این نظام در بیش از سه دهه گذشته، به شاخصه محافظه کاری سیاسی ناشی از ضعف تشکیلاتی ماشین سیاست در ایران و همینطور خلا مشروعی و حاشیه امنیت ورود به مسایل حساس سیاسی اشاره می کند.

همینطور این فصل، دولت زدگی و نحافت نهادهای مشاوره مستقل بواسطه تمرکزگرایی و عدم گشودگی بخش عمومی و خلا ساختار تامین مالی و حمایتی از نهادهای خارج از دولت را بعنوان شاخصه دیگر مشاوره سیاستی ایرانی برجسته می کند.

فصل ۳۴م این کتاب با شناسه آکادمیک DOI: 10.4324/9781003465720/48 قابل بازیابی و ارجاع است و فایل کامل این کتاب نیز در سایت انتشارات Routledge با اسکن کیو آر کد قابل سفارش و تهیه است.

■ فصل اختصاصی نظام مشاوره سیاستی ایران در جدیدترین کتاب مرجع در این حوزه با عنوان The Routledge Handbook of Policy Advisory Systems منتشر شد.

این کتاب که توسط کاپانو، کرفت و هاولت تدوین شده، جامعترین مرجع علمی منتشرشده در زمینه مبانی نظری و مطالعات تطبیقی در نظامهای سیاسی و حکمرانی متفاوت است.

فصل ۳۴م این کتاب اختصاص به نظام مشاوره سیاستی در ایران دارد و توسط دکتر امامیان، هیات علمی دانشگاه امیرکبیر و هم بنیانگذار اندیشکده حکمرانی شریف، نوشته شده است.

تجربه‌نگاری حکمرانی پارلمانی

کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی

■ کوثر درزی نژاد
(پژوهشگر اندیشکده)

تخصص‌های غیرمرتبط شده که اغلب با اولویت قرار دادن مسائل حوزه انتخابیه (مانند اشتغال محلی) به جای نگاه ملی و سیستمی، به ضعف کارشناسی و ارائه طرح‌های کوتاه‌مدت و فاقد پشتوانه جامع دامن می‌زنند. این ضعف در بدنه کارشناسی و نبود مشاوران متخصص، کیفیت تصمیم‌گیری‌ها را کاهش داده است.

■ کژکارکردی فرآیندها و پیشنهادهای اصلاحی: گزارش نشان می‌دهد فرآیندهای کمیسیون اغلب بر کمیت (تعداد مصوبات) به جای کیفیت و ارزیابی اثرات اجرایی متمرکز است. برای رفع این چالش‌ها، راهکارهایی چون تحدید حوزه وظایف کمیسیون (با پیشنهاد تأسیس کمیسیون مستقل اداری و استخدامی)، تقویت سازوکارهای همکاری میان کمیسیونی برای پرداختن به مسائل چندوجهی، و ایجاد نهادی برای ثبت و انتقال تجارب اعضای ادوار مختلف به منظور جلوگیری از تکرار خطاها و تقویت حافظه سازمانی پیشنهاد شده است. متن کامل گزارش با اسکن کیو آر کد قابل مشاهده است.

■ کوثر درزی نژاد پژوهشگر گروه مطالعات پارلمان اندیشکده حکمرانی شریف در گزارشی تجربه‌نگارانه، به شناسایی ابعاد نارسای کمیسیون اجتماعی در دوره دهم، یازدهم و دوازدهم و همچنین ارائه پیشنهادهای در جهت ارتقاء کارآمدی آن پرداخته که در سایت مرکز پژوهش‌های مجلس منتشر شده است.

■ گستردگی فیاظو و غلبه رویکرد اداری-استخدامی: مهم‌ترین آسیب شناسایی شده، گستردگی بیش از حد حوزه اختیارات کمیسیون است که از امور اداری و استخدامی تا کار، رفاه، بیمه و آسیب‌های اجتماعی را در بر می‌گیرد. این پراکندگی، در کنار فقدان یک متولی واحد برای «امور اجتماعی» در قوه مجریه، منجر به تمرکز نامتوازن شده است. تجارب نشان می‌دهد مسائل اداری-استخدامی و حقوق و دستمزد کارکنان دولت، به دلیل فشار بالا، عملاً بخش بزرگی از انرژی کمیسیون را به خود اختصاص داده و باعث به حاشیه رفتن سایر مسائل کلان اجتماعی شده است.

■ ضعف تخصص‌گرایی و اولویت منافع حوزه‌های انتخابیه:

برخلاف کمیسیون‌هایی مانند قضایی یا بهداشت، عضویت در کمیسیون اجتماعی پیش‌نیاز تخصصی مشخصی ندارد. این امر موجب ورود نمایندگان با

چند رسانه‌ای

قسمت سوم «خرداد»

چالش‌های شکل‌گیری دولت ملی در ایران

- آیا امر مذهبی و درک حاکمیت از اسلام، مانعی برای شکل‌گیری امر ملی و امر عمومی است؟
- آیا دوگانه حکومت اسلامی و دولت-ملت مدرن ایرانی در جمهوری اسلامی مرتفع شده است؟
- نسبت مبنای تئوریک حکمرانی با مسئله عمومی، مسئله مردم و کارآمدی حکمرانی چیست؟
- در جنگ ۱۲ روزه کدام امر عمومی، توانست مردم را کنار یکدیگر و حاکمیت بیاورد؟
- نسبت مسئله واقعی مردم، مسئله حاکمیت و مسئله تئوری پردازان در جامعه‌ی ایرانی چیست؟
- آیا جمهوری اسلامی و سایر زیر سیستم‌های آن مثل نظام دانشگاهی و حوزه توانسته است در مسائل اولویت‌دار کشور مثل عدالت، آزادی، استقلال و... نظریه روشنی ارائه دهد؟
- قسمت سوم برنامه خرداد را با اسکن کیو آر کد ببیند.

■ در قسمت سوم برنامه خرداد، درگفت‌گوی میلاد دخانچی با آقایان بهادری جهرمی و پرویز امینی در پرتو جنگ ۱۲ روزه، گره‌های نظام حکمرانی ایران در مسئله امر ملی بررسی شد:

- آیا نظام حکمرانی ایران توانسته میان امر ملی و امر مذهبی به یک توافق پایدار دست یابد؟
- آیا جمهوری اسلامی ایران طی این سال‌ها از امر عمومی فاصله گرفته است و قرائت خاص‌گرایانه‌ای از خود ارائه کرده است؟
- پاسخ نظام حکمرانی به تکررگویی جامعه ایرانی و شکل‌دهی به امر عمومی چیست؟
- ساختار و نظام حکمرانی ایران امروزه دچار چه آسیب‌های عرضی و ذاتی برای اداره کشور است؟

قسمت چهارم «خرداد»

نقش فناوری؛ جامعه‌زدایی یا بازتولید قدرت

امکان تازه‌ای برای آزادی اجتماعی و بازتولید همبستگی بسازند؟

- جنگ ما جنگ «ماشین‌ها»ست یا «انسان‌ها»؟ و برتری واقعی از ابزار می‌آید یا از انسان اخلاقی و آزاد؟
- چرا اروپا با همه‌ی میراث فلسفه، فرهنگ و علم، امروز در برابر جنگ‌های جدید چنین ضعیف شده است؟
- آیا خوبی‌ها و حقیقت همچنان قدرت تولید می‌کنند یا منطق جنگ مدرن، تنها زور عریان و تکنولوژی را می‌شناسد؟

قسمت چهارم برنامه خرداد را با اسکن کیو آر کد ببینید.

■ در قسمت چهارم برنامه خرداد، درگفت‌وگوی میلاد دخانچی با آقایان ابراهیم آزادگان و علیرضا شفا به نقش فناوری و انسان در پرتو جنگ ۱۲ روزه می‌پردازد:

- وقتی هژمون دریایی و برتری هوایی جای خود را به نفوذ امنیتی و کدهای تکنولوژیک می‌دهد، قدرت چگونه بازتعریف می‌شود؟
- آیا فناوری، همان‌طور که غرب می‌خواهد، می‌تواند ابزاری برای جامعه‌زدایی از خاورمیانه باشد یا بستری برای بازآفرینی قدرت انسانی؟
- آیا «پلتفرم‌ها» به عنوان دشمن جامعه، فاصله‌ی مردم و حاکمیت را بیشتر می‌کنند یا می‌توانند

بیانیه‌ی مشترک اندیشکده‌های جهان

نمی‌توان در مقابل کشتار جمعی سکوت کرد

خانه‌ها و زیرساخت‌ها و هدف قرار دادن عمدی شرایط لازم برای زندگی سکوت کنیم».

این بیانیه از دولت‌ها و مجامع جهانی خواسته تا «اقدامات معناداری برای توقف کشتار انجام دهند و به دنبال پاسخگویی برای جنایات علیه بشریت باشند».

Onthinktanks یک مجموعه شناخته شده‌ی جهانی است که به برنامه‌هایش در زمینه هم‌اندیشی، گردهمایی، ارتباط و ارتقای اندیشکده‌ها در جهان شناخته شده است. این مجموعه از همه اندیشکده‌های جهان خواسته تا با امضای یک نماینده از خود، این بیانیه را تایید و پشتیبانی کنند.

■ اندیشکده‌های جهان از جمله اندیشکده حکمرانی شریف از ایران، با ابتکار مجموعه onthinktanks بیانیه‌ای مشترک علیه جنایات رژیم غاصب صهیونیستی و شرایط بهت‌آور غزه صادر کردند.

در این بیانیه اعلام شده که: «ما به عنوان نهادهایی که به حقیقت، شواهد و دفاع از کرامت انسانی متعهد هستیم، نمی‌توانیم در مواجهه با کشتار جمعی غیرنظامیان، آوارگی اجباری، تخریب سیستماتیک

اندیشکده
حکمرانی
شریف

www.gptt.ir

تهران، خیابان آزادی، بعد از مسجد دانشگاه شریف، کوچه صادقی، پلاک ۲